

Svar på fråga 2024/25:859 av Sanna Backeskog (S)
Vården för ätstörningar

Sanna Backeskog har frågat mig vilka åtgärder som jag och regeringen avser att vidta för att säkerställa att vården för ätstörningar blir jämlik och tillgänglig i hela landet, så att vård ges utifrån medicinska behov snarare än bostadsort, ekonomiska förutsättningar eller vårdgivarnas ekonomiska incitament.

Regeringen, liksom Sanna Backeskog, ser med oro på de uppgifter om brister inom ätstörningsvården som framkommit i olika kartläggningar.

Jag vill först, även i denna fråga, framhålla att hälso- och sjukvården, inbegripet vården för personer med ätstörningsproblematik, primärt är ett ansvar för regionerna som huvudmän för hälso- och sjukvården. Mitt uppdrag som socialminister med ansvar för frågor om psykiatri är att vidta insatser för att stödja regionerna och andra berörda aktörer för

att skapa förutsättningar för en god vård för personer med ätstörningsproblematik.

För att stödja regionerna i utvecklingen av vården för personer med ätstörningsproblematik har regeringen genomfört flera insatser. Förutom de satsningar som jag tidigare har lyft fram i svar på både riksdagsfrågor och interpellationer, beslutade regeringen i januari 2025 att ingå en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om strategiska insatser inom området psykisk hälsa och suicidprevention (S2025/00155). Överenskommelsen innehåller bl.a. riktade medel till regionerna samt till regioner och kommuner gemensamt i syfte att bl.a. skapa förutsättningar för ett utvecklat främjade och förebyggande arbete med särskilt fokus på barn och unga och stärkta insatser till personer med komplexa behov, inbegripet samsjuklighet, psykiatrisk heldygnsvård, tvångsvård och rättspsykiatrisk vård.

Regeringen har vidare ingått en överenskommelse mellan staten och Sveriges Kommuner och Regioner om ökad tillgänglighet till barn- och ungdomspsykiatri 2025–2026 (S2025/00394).

Satsningen, som enligt budgetpropositionen för 2025 uppgår till 1 miljard kronor årligen under 2025–2027, är rekordstor. När det gäller primärvården har regeringen gett Socialstyrelsen i uppdrag att betala ut medel till regionerna för att utveckla primärvårdens arbete med psykisk ohälsa (S2025/00397).

Dessa initiativ bedömer regeringen kommer att skapa förutsättningar för regionerna och andra berörda aktörer i arbetet med att förebygga, tidigt möta och genomföra adekvata insatser för personer med ätstörningsproblematik och/eller samsjuklighet.

Regeringen genomför också flera satsningar för att stärka tillgängligheten i hälso- och sjukvården i stort. Utöver att tillföra 7,5 miljarder kronor för stärkt tillgänglighet och kortare vårdköer har regeringen också gett en särskild utredare i uppdrag att se över utformningen av vårdgarantin (dir. 2024:50). I uppdraget ingår att föreslå hur patientens möjlighet att fritt välja utförare av offentligt finansierad specialiserad vård i hela landet, som redan i dag omfattar den specialiserade öppenvården, ska utökas till att också omfatta slutenvården. Utredaren ska också kartlägga hur patienters behov av kontinuitet och sammanhållen vård tillgodoses vid specialiserad vård, särskilt för patienter med flera olika diagnoser eller utdragna vårdförlopp. Uppdraget ska slutredovisas senast den 25 maj 2026.

På uppdrag av regeringen presenterade Socialstyrelsen i december 2024 nationella riktlinjer för vård för ätstörningar samt stöd till implementering och uppföljning, som vänder sig till berörda aktörer. Målsättningen med riktlinjerna är att säkerställa att vården är god, jämlik och ges i rätt tid, att det förebyggande arbetet och tidiga insatser utvecklas och att kompetensen höjs. För att stödja implementeringen av de

nationella riktlinjerna har regeringen i regleringsbrevet för 2025 avseende Socialstyrelsen gett myndigheten i uppdrag att genomföra insatser för att sprida och implementera de nationella riktlinjerna för ätstörningsvården och tillhörande kunskapsstöd till berörda aktörer.

Utvecklingen avseende vården för personer med ätstörningsproblematik är en fråga som är angelägen för regeringen och som jag följer noggrant. Jag hoppas att den också kommer att prioriteras framgent hos berörda huvudmän. Som jag nämnde inledningsvis är det hög tid för det.

Stockholm den 12 mars 2025

Jakob Forssmed